

Уведено в дію наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 22.04.2020 року № 10/01-05

Уведено в дію Зі змінами та доповненнями наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 28.12.2020 року № 33/01-05

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 21.04.2020 року протокол № 15

Зі змінами та доповненнями на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 23.12.2020 року протокол № 9

А.М. Солоненко

ПОЛОЖЕННЯ *№ 399*

про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

І. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-УІІ, Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами та доповненнями), Постанови Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 06.03.2019 р. № 167 (далі – Порядок); наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії» від 22.04.2019 р. № 533, листа МОН України «Про окремі питання реалізації Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» № 1/9-492 від 03.07.2019 р., листа МОН України «Про спрощення процедури подання до МОН документів здобувачів наукових ступенів» № 1/9-726 від 25.11.2019 р., листа МОН України «Щодо

розміщення повідомлень про прийняття дисертацій до захисту» № 1/9-686 від 26. 09. 2019 р.

1.2. Положення укладено з метою організації процесу атестації здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) в разових спеціалізованих вчених радах (разові СВР) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Воно містить комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації здобувача та його наукових публікацій, встановлення рівня теоретичних знань і компетентностей, навичок і вмінь для визначення рівня наукової кваліфікації здобувача та можливості присудження йому ступеня доктора філософії. У Положенні йдеться про організацію попередньої експертизи дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (PhD) в університеті, визначається послідовність процедури затвердження рецензентів дисертації, голови спецради та опонентів, створення разової спеціалізованої вченої ради університету (далі – ради) із захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії в університеті, проведення атестації здобувача та оформлення атестаційних документів. Положення регулює послідовність дій – від завершення виконання здобувачем університетської освітньо-наукової програми третього освітньо-наукового рівня вищої освіти та написання дисертації до затвердження МОН України рішення ради про присудження йому ступеня доктора філософії та ухвалення Вченою радою університету рішення про видачу диплома доктора філософії.

1.3. На присудження ступеня доктора філософії (PhD) може претендувати особа, яка успішно виконала відповідну освітньо-наукову програму та публічно захистила наукові досягнення у формі дисертації. Атестація здобувача – це комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача, встановлення рівня здобутих ним теоретичних знань, набутих умінь, навичок і відповідних компетентностей з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня.

2. Відповідальний за атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

2.1. Відповідальний за атестацію PhD призначається наказом ректора.

2.2. Список осіб, відповідальних за атестацію PhD, оприлюднюється на офіційному вебсайті університету.

2.3. Відповідальний за атестацію PhD здійснює координацію діяльності всіх учасників атестаційного процесу та структурних підрозділів, залучених до нього, стежить за дотриманням норм атестаційного процесу згідно з цим Положенням та чинним законодавством. Відповідальний за атестацію PhD зобов'язаний надавати кваліфіковану допомогу здобувачам, зокрема на нього покладається виконання таких функціональних обов'язків:

2.4. Підготовка документів для проведення попередньої експертизи дисертації здобувача:

- перевірка на наявність публікацій здобувача та передбачуваних рецензентів;

- перевірка відповідності публікацій здобувача та пропонованих рецензентів вимогам Порядку;

- підготовка проекту витягу з протоколу засідання Вченої ради університету про призначення рецензентів, кандидатури яких пропонуються до складу разової СВР, а також кафедри, на фаховому семінарі якої проводитиметься попередня експертиза дисертації;

- подання до Вченої ради університету документів для розгляду нею питання про проведення попередньої експертизи дисертації здобувача.

2.5. Підготовка документів для створення разової спеціалізованої вченої ради:

- консультування рецензентів щодо оформлення висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, його погодження;

- забезпечення перевірки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації для його затвердження ректором університету;

- перевірка відповідності публікацій запропонованих голови разової СВР та опонентів вимогам Порядку;

- підготовка проєкту клопотання про створення разової СВР із відповідним обґрунтуванням та інформуванням про наявність належних умов для функціонування ради, відомостей про атестацію здобувача ступеня PhD та персональний склад ради.

2.6. Перевірка документів, які здобувач подає до разової СВР:

- підготовка та подання до МОН України Повідомлення про прийняття дисертації до розгляду;

- підготовка проєкту клопотання про внесення змін до складу ради (за потреби);

- забезпечення процесу оприлюднення анотації дисертації, висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, відгуків опонентів та самої дисертації (із забезпеченням відкритих форматів текстових даних) для їх розміщення на офіційному вебсайті університету;

- інформування всіх зацікавлених осіб і громадськості про дату захисту дисертації, розміщення цієї інформації на офіційному вебсайті університету;

- забезпечення аудіофіксації (запис фонограми) та відеофіксації процедури захисту;

- підготовка реєстраційної картки присутності членів ради;

- підготовка бюлетенів для таємного голосування на засіданні разової СВР;

- підготовка першого та другого примірників атестаційної справи здобувача.

2.7. Документальний супровід і дотримання норм та строків передачі необхідних документів до МОН України.

3. Вимоги до здобувача ступеня доктора філософії

3.1. Здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка навчається в університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань та / або

спеціальності. До початку процесу атестації здобувач ступеня доктора філософії (PhD) повинен:

1) Мати ступінь магістра (спеціаліста);

2) Одержати академічну довідку про завершення відповідної освітньо-наукової програми (2 примірники) (Форма 1);

3) Отримати висновок наукового керівника / керівників (або структурного підрозділу в разі відмови наукового керівника надати такий висновок) з оцінкою роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання ним індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (2 примірники). Підпис наукового керівника (керівника структурного підрозділу) завіряє відділ кадрів у встановленому порядку. У разі відмови наукового керівника підготувати такий висновок здобувач звертається до Вченої ради університету з письмовою заявою про надання висновку структурного підрозділу, де здійснювалася підготовка здобувача. Вчена рада університету за рекомендацією декана (директора інституту) доручає відповідному структурному підрозділу розглянути таку заяву, заслухати наукову доповідь здобувача та ухвалити рішення або про надання такого висновку, або про відмову в його наданні.

4) Оприлюднити основні наукові результати дисертації не менше ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. Такими науковими публікаціями вважаються:

- статті в періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та / або Європейського Союзу, з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача (обов'язково не менше ніж одна стаття). До такої публікації може прирівнюватися публікація у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії "А", або в закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;

- статті в наукових виданнях, внесених до переліку наукових фахових видань України, з присвоєнням категорії “Б” (замість однієї статті може бути зараховано монографію або розділ монографії, опублікованої в співавторстві).

Наукова публікація у виданні, що належить до першого-третього квартилів (Q 1 – Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох публікацій, які зараховуються згідно з першим абзацом цього пункту. Умови зарахування публікацій:

- обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків;

- опублікування статей у наукових фахових виданнях, які на момент цієї публікації входили до переліку наукових фахових видань України, затвердженого в установленому законодавством порядку;

- опублікування статей у наукових періодичних виданнях інших держав з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача (за умови повноти викладу матеріалів дисертації, що визначається радою);

- опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

5) Оформити (згідно з вимогами наказу МОН України від 12. 01. 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації») самостійно виконану дисертацію у формі спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, що містить нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, які мають істотне значення для певної галузі знань і підтверджуються документами, що засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку та характеризується єдністю змісту. Вимоги до оформлення дисертації встановлює МОН України.

4. Звернення здобувача до Вченої ради університету щодо попереднього розгляду дисертації на відповідність нормативним вимогам

4.1. Здобувач, який є аспірантом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, після підготовки дисертації, отримання академічної довідки про виконання відповідної освітньо-наукової програми й висновку наукового керівника звертається з письмовою заявою (Форма 2) на ім'я голови Вченої ради університету щодо проведення попереднього розгляду виконаної дисертації на відповідність чинним нормативним вимогам і подальшого захисту її в разовій спеціалізованій вченій раді. До заяви здобувача додається рукопис та анотація дисертації.

4.2. Заяву здобувача візують науковий керівник (керівники), завідувач кафедри, на якій виконано дисертацію, і гарант ОНП. Вони пропонують Вченій раді розглянути структурний підрозділ, де може бути проведено фаховий семінар, а також кандидатури рецензентів дисертації, для чого голові Вченої ради надають:

- письмові згоди рецензентів на рецензування роботи й на їх подальше введення до складу разової спеціалізованої ради (Форма 3);
- копії дипломів рецензентів про наукові ступені та атестатів про вчені звання;
- список публікацій рецензентів за останні 5 років з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

4.3. Здобувач може провести попередню експертизу дисертації в університеті чи за дорученням МОН в іншому закладі вищої освіти. Таким чином, заклад (наукова установа) надсилає звернення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи) із проханням розглянути заяву здобувача про проведення попередньої експертизи дисертації. У такому разі здобувач звертається із письмовою заявою на ім'я голови вченої ради зазначеного закладу вищої освіти (наукової установи) про проведення попередньої

експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

4.4. Перед поданням заяви голові Вченої ради університету здобувач візує її у працівника, відповідального за діяльність рад, надавши для перевірки на відповідність нормативним вимогам свої публікації за темою дисертації. Перевірка публікацій здобувача на відповідність нормативним вимогам не повинна перевищувати 5 робочих днів. Здобувач у встановлені в університеті строки передає заяву вченому секретареві університету для внесення питання про розгляд його заяви до Порядку денного засідання Вченої ради університету. На засіданні Вченої ради університету за поданням її голови розглядають заяву здобувача та Службову записку завідувача кафедри, на якій виконано дисертацію, щодо рекомендованих кандидатур рецензентів і визначення структурного підрозділу для проведення фахового семінару. Якщо суттєвих зауважень немає, то Вчена рада університету затверджує кандидатури рецензентів і структурний підрозділ для проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів. Рішення Вченої ради університету ухвалюється відкритим голосуванням, простою більшістю голосів членів Вченої ради, присутніх на засіданні. Рішення Вченої ради університету про затвердження кандидатур рецензентів і структурний підрозділ для проведення фахового семінару здобувач може роздрукувати з сайту Вченої ради університету чи отримати у вченого секретаря університету.

4.5. Відповідальним за проведення фахового семінару є керівник структурного підрозділу, визначеного Вченою радою університету для проведення фахового семінару. У фаховому семінарі можуть брати участь фахівці з інших кафедр університету, інших установ та організацій. Склад фахового семінару затверджує завідувач відповідної кафедри.

4.6. Вимоги до рецензентів:

1. Рецензент – особа, що є штатним працівником університету, де створюється рада, має науковий ступінь і є компетентним ученим із наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

2. Рецензент повинен мати не менше ніж три наукові публікації, надруковані за останні п'ять років за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Серед них одна або більше публікацій обов'язково мають бути у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та / або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховують: монографії, розділи монографій, статті в періодичних наукових виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН, або ж статті в періодичних наукових виданнях інших держав.

3. Один із рецензентів обов'язково має бути доктором наук.

4. Учений може стати членом ради не раніше ніж за п'ять років після здобуття ним ступеня доктора філософії (кандидата наук).

5. Рецензентами не можуть бути призначені близькі особи здобувача, його науковий керівник та співавтор будь-якої наукової публікації здобувача.

6. Рецензент може бути членом не більше ніж восьми рад протягом календарного року.

4.7. У разі надання недостовірної інформації процедура атестації здобувача призупиняється. Повторне подання документів можливе не раніше ніж за шість місяців.

5. Проведення попередньої експертизи дисертації

5.1. Для проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів здобувач подає завідувачу кафедри, визначеної рішенням Вченої ради університету, такі документи:

- 1) рукопис дисертації та його електронну версію;
- 2) висновок наукового керівника (керівників);
- 3) академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми (Форма 1);

4) копії наукових публікацій здобувача.

5.2. Завідувач кафедри, на якій здійснюється попередня експертиза дисертації, надає рецензентам документи, подані здобувачем, і організовує проведення перевірки тексту дисертації на дотримання вимог академічної доброчесності відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності. Обговорення змісту дисертації на фаховому семінарі може бути проведено після відповідної перевірки рукопису дисертації й за відсутності в ньому текстових запозичень без посилання на джерело, що мають ознаки плагіату. У разі виявлення таких запозичень дисертація до розгляду не приймається, доки вони цілком не будуть усунені. Факт належного доопрацювання має бути письмово підтверджений кожним із рецензентів. Після надання рецензій завідувач кафедри за участю рецензентів організовує та проводить на базі кафедри фаховий семінар для апробації дисертації. Для забезпечення максимальної об'єктивності та всебічності наукової експертизи засідання з обговорення дисертації має проводитись відкрито та гласно. На засідання фахового семінару можуть бути запрошені науково-педагогічні та наукові працівники, докторанти й аспіранти з інших кафедр факультету та університету загалом, а також фахівці з інших закладів вищої освіти й наукових установ. У засіданні повинні взяти участь керівник та члени проєктної групи, що була створена в університеті для започаткування й проведення освітньої діяльності за спеціальністю дисертації. Крім того, рекомендується забезпечити участь у засіданні не менше ніж п'ятьох фахівців (разом із запрошеними) з наукової спеціальності за профілем дисертації здобувача, серед яких – не менше як два доктори наук зі спеціальності дисертації. За браком у складі кафедри достатньої кількості докторів наук за спеціальністю дисертації на засідання можуть бути запрошені доктори наук з інших структурних підрозділів університету або зі сторонніх організацій. Інформування наукової спільноти про проведення фахового семінару та запрошення фахівців для участі в семінарі забезпечують завідувач кафедри, рецензенти та здобувач.

5.3. Протягом шести місяців після відрахування з аспірантури, здобувач із поважних причин (за станом здоров'я, за сімейними обставинами) за власною заявою має право на проведення попередньої експертизи дисертації, надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в раді.

6. Процедура проведення фахового семінару

6.1. На засідання фахового семінару здобувач подає: рукопис дисертації; копії наукових публікацій; копії актів упровадження результатів дисертації (за наявності); довідки про участь здобувача в НДР. Ці документи входять до атестаційної справи здобувача. Головою фахового семінару має бути доктор наук, завідувач кафедри або професор кафедри. Головою (а також рецензентом, опонентом) не може бути науковий керівник здобувача, рецензент, його співавтор чи близька особа здобувача. Якщо в складі штатних працівників кафедри, де було виконано дисертацію, немає доктора наук зі спеціальності, за якою було підготовлено наукову роботу, а також за наявності конфлікту інтересів (зокрема в тому разі, коли здобувач є близьким родичем завідувача кафедри), головою може бути доктор наук із відповідної наукової спеціальності з іншої кафедри.

6.2. Засідання з обговорення дисертації передбачає таку послідовність дій учасників:

- голова засідання повідомляє про правомірність проведення засідання, оголошує його порядок денний, тему дисертації здобувача та інформує присутніх, коли і ким було затверджено тему дисертації, наукового керівника (керівників), рецензентів. Учасникам засідання роздається проєкт Висновку щодо дисертації, заздалегідь підготовлений рецензентами, та додаткові матеріали (роздруковані слайди презентації);

- здобувач у доповіді (до 20 хвилин) викладає основні положення дисертації;

• учасники засідання ставлять здобувачеві питання за матеріалами дисертації. Під час обговорення дисертації учасники засідання повинні встановити: рівень теоретичної підготовки здобувача, здобуття ним теоретичних знань, набуття вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених щодо визначених у дисертації наукових завдань та порівняння їх із результатами наукових досліджень здобувача;

- виступає науковий керівник (керівники);

- виступають присутні на фаховому семінарі спеціалісти й усі охочі з оцінкою підготовки здобувача та рекомендацією (чи не рекомендацією) дисертації до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді університету;

- рецензенти ознайомлюють присутніх із рецензіями на дисертацію, у яких мають бути відображені: актуальність теми роботи, нові наукові результати, їх обґрунтованість і достовірність, відсутність текстових запозичень без посилання на джерело (плагіату), рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених з порушеної в дисертації проблеми та їх порівняння з результатами наукових досліджень здобувача, особистий внесок здобувача, повнота опублікування отриманих результатів і наявність достатньої кількості наукових публікацій, які не тотожні за змістом; рекомендації щодо подання дисертації до захисту чи (за необхідності) доопрацювання рукопису, включаючи додаткові публікації наукових результатів дослідження. Письмові рецензії рецензентів долучають до протоколу засідання кафедри. Обговорення дисертації за браком письмових рецензій є не припустимим. Порядок голосування визначається учасниками засідання до проведення процедури голосування. Залежно від

характеру рецензій (позитивні чи негативні) та ходу обговорення рукопису, фаховий семінар може ухвалити рішення щодо відповідності або невідповідності дисертації встановленим вимогам і рекомендувати або не рекомендувати дисертацію до захисту на здобуття ступеня PhD.

Позитивне рішення щодо дисертації може бути ухвалено, якщо немає зауважень з боку рецензентів і голосування учасників засідання є позитивним. У разі необхідності доопрацювання рукопису, про що йдеться в позитивних рецензіях рецензентів, висновок не приймається, а в рішенні здобувачеві рекомендується доопрацювати рукопис дисертації. Здобувач ураховує зауваження рецензентів та фахівців, присутніх на семінарі, та подає кафедрі доопрацьований рукопис дисертації на повторне обговорення.

Строки виконання: строк доопрацювання дисертації не обмежується рішенням фахового семінару. Час, що відводиться на повторне вивчення дисертації рецензентами, не повинен перевищувати один місяць. Якщо здобувачеві для доопрацювання дисертації необхідний термін, що перевищує один місяць, то процедура затвердження рецензентів і визначення структурного підрозділу для проведення фахового семінару повторюється від самого початку. Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за належне зберігання в протоколах засідання кафедри всіх матеріалів попередньої експертизи дисертації.

7. Підготовка висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

7.1. Рецензенти, розглянувши дисертацію та наукові публікації, у яких висвітлені її основні наукові результати, і врахувавши результати фахового семінару, готують висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Рецензенти забезпечують об'єктивність підготовленого ними висновку. У висновку мають бути зазначені посади, наукові ступені та вчені звання присутніх, а для запрошених фахівців – і місце їхньої роботи. У висновку, зокрема, вказується, ким і коли була затверджена тема дисертації та хто і коли був призначений науковим

керівником, інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим пунктом 10 Порядку (про наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчать про особистий внесок здобувача в науку):

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. Необхідно вказати на рівень участі дисертанта у виконаних наукових роботах університету (виконавець, відповідальний виконавець, керівник тощо) і змістовно розкрити цю участь. Якщо виконана наукова робота була складником якоїсь державної або галузевої наукової програми, на це необхідно обов'язково вказати (навести шифр і назву програми). Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. У переліку використаних методів дослідження слід зазначити, що саме було досліджено кожним із них.

2. Формулювання наукового завдання, нове виконання якого містить дисертація.

3. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які виносяться на захист.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача, його особистий внесок у розв'язання конкретної наукової проблеми. Рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених.

6. Наукове та практичне (за наявності) значення роботи.

7. Використання результатів роботи (за наявності).

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях і особистий внесок здобувача в публікації, виконані у співавторстві (у разі використання в дисертації спільних зі співавторами ідей). Обов'язковою вимогою до наукових публікацій здобувача є наявність в одному випуску (номері)

журналу (або іншого друкованого видання) не більше ніж однієї статті здобувача за темою дисертації.

Зазначають результати перевірки тексту дисертації / монографії з використанням однієї з антиплагіатних систем на наявність / відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело (плагіат) й формулюють висновок про відповідність дисертації / монографії принципам академічної доброчесності.

9. Апробація матеріалів дисертації (за наявності).

10. Оцінка мови та стилю дисертації.

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності з тієї галузі знань, з якої вона подається до захисту.

12. Рекомендація дисертації до захисту. Обов'язково наводяться результати голосування учасників фахового семінару із зазначенням кількості присутніх та кількості осіб, які подали голоси «за» або «проти» рекомендації чи утримались. Питання визначення кворуму для правочинності проведення відповідного засідання та оцінки результатів відкритого голосування розв'язуються відповідно до загальних принципів ухвалення колективних рішень і можуть бути попередньо узгоджені з усіма зацікавленими сторонами. Висновок готують і підписують рецензенти, голова (зазвичай доктор наук) і секретар засідання із зазначенням їхніх посад, наукових ступенів і вчених звань. Підписи рецензентів, голови та секретаря фахового семінару завіряє відділ кадрів університету. Один примірник висновку залишається в документації структурного підрозділу університету, де відбувалася попередня експертиза дисертації. Строки виконання: висновок готується впродовж десяти днів від дати проведення фахового семінару. Перед затвердженням висновку ректором університету його зміст на відповідність нормативно-правовим актам з питань атестації здобувачів наукових ступенів має перевірити працівник, відповідальний за діяльність рад. Укладачі висновку, за наявності обґрунтованих зауважень, мають урахувати їх і після доопрацювання передати висновок на затвердження

ректору університету, підпис якого засвідчується печаткою університету. Два примірники затвердженого висновку отримує здобувач, а третій зберігається у працівника, відповідального за діяльність рад. Відповідальність за вчасне та правильне оформлення висновку покладається на завідувача кафедри, голови засідання кафедри, рецензентів. Строки виконання: попередня експертиза дисертації проводиться протягом двох місяців. Розпочинається вона з дня надходження до університету письмової заяви здобувача про проведення такої експертизи. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (у двох примірниках) видається здобувачеві. Ці документи долучають до атестаційної справи здобувача. Після видачі здобувачеві зазначених висновків забороняється вносити зміни до тексту дисертації. У тому разі, коли такий висновок є позитивним, здобувач подає заяву на ім'я голови Вченої ради університету про створення ради для проведення захисту дисертації з метою присудження ступеня доктора філософії.

8. Обговорення та затвердження голови ради та опонентів дисертації здобувача

8.1. Завідувач кафедри, на якій була виконана дисертація здобувача та/або проведена її попередня експертиза, гарант ОНП, рецензенти готують пропозиції щодо необхідності створення разової спеціалізованої ради університету для захисту розглянутої дисертації, пропонують кандидатуру її голови та визначають опонентів, звертаються до фахівців, яких було запропоновано для включення до складу ради, з проханням дати письмову згоду на головування в раді (Форма 4) та опонування (Форма 5) дисертації здобувача, надати відомості про себе (посада, місце основної роботи, науковий ступінь, вчене звання, наявність публікацій за останні п'ять років з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача), копій дипломів про наукові ступені та атестатів про вчені звання. Після отримання відомостей про планованих голову ради та опонентів та підтвердження їхньої згоди голова проектної групи, рецензенти та завідувач кафедри, на якій була

виконана дисертація здобувача та/або проведена її попередня експертиза, передають кандидатури голови ради та опонентів разом з Висновком про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на розгляд Вченій раді університету. Відповідальний: керівник структурного підрозділу, де проводився фаховий семінар.

8.2. Вимоги до голови ради:

1. Голова спеціалізованої вченої ради університету (далі – голова ради) – штатний науково-педагогічний (науковий) працівник університету, де створюється рада, який має науковий ступінь доктора наук.

2. Голова ради повинен мати не менше ніж три наукові публікації, надруковані за останні п'ять років за тим науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, водночас не менше ніж одну публікацію у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховують монографії, розділи монографій, статті в періодичних наукових виданнях, внесених до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН, або в періодичних наукових виданнях інших держав.

3. Голова ради забезпечує дотримання вимог законодавства під час функціонування ради.

4. Головою ради не може бути призначено: наукового керівника здобувача; ректора, проректора університету; співавтора наукових публікацій здобувача; рецензента монографії здобувача; близьких осіб здобувача.

5. Один учений упродовж календарного року може бути головою (членом) не більше ніж восьми рад.

8.3. Вимоги до опонентів:

1. Опонент – особа, яка не є штатним працівником університету, має науковий ступінь і є компетентним ученим з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Компетентність ученого підтверджується присудженням йому науковим ступенем з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєним йому вченим званням за

відповідною кафедрою (спеціальністю) та/або науковими публікаціями з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

2. Опонент повинен мати не менше ніж три наукові публікації, надруковані за останні п'ять років за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з них не менше ніж одна публікація повинна бути у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection. До таких публікацій зараховують монографії, розділи монографій, статті в періодичних наукових виданнях, внесених до переліку наукових фахових видань України, затвердженого МОН, або в періодичних наукових виданнях інших держав.

3. Один із опонентів обов'язково має бути доктором наук.

4. Вчений може ввійти до складу ради не раніше ніж за п'ять років після здобуття ним ступеня доктора філософії (кандидата наук).

5. Опонентами не можуть бути близькі особи здобувача, його науковий керівник та співавтор(и) будь-якої наукової публікації здобувача.

6. Опоненти не можуть бути працівниками одного закладу вищої освіти (наукової установи). Опонентами можуть бути іноземні вчені з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

7. Опонент упродовж календарного року може бути членом не більше ніж восьми рад.

9. Звернення здобувача до Вченої ради університету для створення разової ради

9.1. Після отримання Висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач подає заяву на ім'я голови Вченої ради університету про створення ради для проведення захисту дисертації з метою присудження ступеня доктора філософії. Цю заяву візують завідувач кафедри, де виконана робота, і працівник, відповідальний за діяльність рад, після отримання письмових згод опонентів та копій їхніх дипломів про наукові ступені та вчені звання. Здобувач передає заяву Вченому секретареві університету у встановлені в університеті терміни для

внесення питання про розгляд його заяви до Порядку денного засідання Вченої ради університету.

9.2. На засіданні Вченої ради університету затверджують рекомендацію клопотання до МОН України про створення ради для проведення захисту дисертації з метою присудження ступеня доктора філософії, схвалюють кандидатуру голови ради, визначають опонентів.

9.3. Спеціалізована вчена рада університету (далі – рада) – спеціалізована вчена рада (СВР), яка утворюється МОН України з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, з метою присудження їй зазначеного ступеня. Умова створення ради: рада створюється зі спеціальності, з якої університет має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Створення ради здійснюється відповідно до Постанови КМУ від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Рішення щодо клопотання перед МОН України про створення ради ухвалюється відкритим голосуванням, простою більшістю голосів членів Вченої ради університету, присутніх на засіданні. Рішення Вченої ради університету про затвердження складу разової ради здобувач може роздрукувати з сайту Вченої ради університету чи отримати у вченого секретаря університету.

10. Клопотання університету про створення ради

10.1. Особа, яку пропонують до затвердження головою ради, протягом тижня надає пакет документів, необхідних для подання в МОН України клопотання про створення ради:

1) клопотання про створення ради з відповідним обґрунтуванням та інформуванням про наявність належних умов для функціонування ради;

2) персональний склад ради із зазначенням прізвища, імені, по батькові, місця основної роботи та наукових публікацій (відповідно до десятого абзацу п. 6 Постанови КМУ від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»);

3) копії дипломів про наукові ступені, атестатів про вчене звання голови та членів ради;

4) довідки про згоду опонентів.

10.2. За умови наявності правильно оформлених усіх зазначених документів працівник, який відповідає за діяльність рад, передає клопотання та склад ради з візою проректора з наукової роботи на підпис ректору університету. Документи про створення ради, підписані ректором університету, голова ради направляє до МОН України. Строки виконання: МОН протягом місяця від дати надходження клопотання ухвалює рішення про створення ради й видає відповідний наказ. Наказ про створення ради розміщується на сайті МОН України.

11. Подання документів до ради

11.1. Після опублікування на сайті МОН України наказу про створення разової спеціалізованої вченої ради університету здобувач має подати голові ради низку документів, вичерпний перелік яких вміщено в Постанові КМУ від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»:

1) заяву щодо проведення його атестації (Форма б);

2) копію першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;

3) копію диплома магістра (спеціаліста). У тому разі, якщо документ про вищу освіту видано іноземним закладом вищої освіти, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту;

4) копію свідоцтва про зміну імені, прізвища (за потреби);

5) витяг з наказу про зарахування до аспірантури (прикріплення до закладу вищої освіти (наукової установи), засвідчений в установленому порядку;

6) академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми;

7) висновок наукового керівника (керівників) або відповідного структурного підрозділу (у двох примірниках);

8) висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (висновок фахового семінару) (у двох примірниках);

9) дисертацію в роздрукованому (у трьох примірниках) та електронному (на компакт-диску) варіантах;

10) копії наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації, на яких повинні бути зазначені вихідні дані відповідних видань. Копії цих публікацій засвідчує секретар Вченої ради університету.

11) акти / довідки про участь здобувача у виконаних науково-дослідних роботах (за необхідності / наявності) (в одному примірнику) з номерами їх державної реєстрації, у межах яких підготовлено дисертацію, підписані керівниками науково-дослідних робіт та керівником структурного підрозділу, з вказівкою до яких звітів (проміжних, заключних) та за який рік увійшли результати дисертаційної роботи здобувача. Оригінали довідок (актів тощо) можуть бути представлені як додатки в першому примірнику дисертації, а копії – як додатки в інших примірниках.

12) Якщо у висновку вказано на впровадження результатів дослідження, то необхідно надати відповідну довідку / акт (в одному примірнику) про впровадження / використання результатів дисертаційної роботи з організації, яка впровадила / використовує результати дисертаційного дослідження. Оригінали довідок (актів тощо) можуть бути представлені як додатки в першому примірнику дисертації, а копії – як додатки в інших примірниках.

11.2. Оригінали документів, що подаються до ради відповідно до підпунктів 2-4 цього пункту, після прийняття заяви повертаються здобувачеві. Копії зазначених документів засвідчуються нотаріально, копія паспорта – головою спецради. У разі оформлення документів іноземця або особи без громадянства повне ім'я та прізвище наводяться в тому порядку, у якому вони записані в паспортному документі іноземця. Працівник, який відповідає за діяльність рад, перевіряє наявність документів відповідно

до пункту 16 Постанови, їх оформлення й у разі повного правильно оформленого пакету візує їх та передає голові спецради. Голова ради приймає документи до розгляду, накладає на заяву здобувача відповідну резолюцію, проставляє дату прийняття документів і свій підпис. Працівник із технічного забезпечення діяльності рад на офіційному вебсайті університету в розділі, де подаються матеріали про діяльність рад, розміщує інформацію про прийняття дисертації до розгляду та анотацію дисертації. Працівник із технічного забезпечення діяльності рад відскановує Повідомлення про захист та електронною поштою надсилає відскановане Повідомлення про захист та Повідомлення про захист у форматі Word до МОН України для його подальшого опублікування на офіційному вебсайті МОН України. Захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії проводиться після опублікування Повідомлення про захист.

11.3. Надання платних послуг у сфері освітньої діяльності на здобуття ступеня доктора філософії для осіб, які навчаються (навчалися) відповідно до договорів, укладених з фізичними або юридичними особами, зокрема й для осіб, які не навчаються (не навчалися) в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького здійснюється відповідно до чинного законодавства.

12. Подання опонентам дисертації та наукових публікацій за її темою

12.1. Голова ради подає опонентам для вивчення дисертацію та наукові публікації за її темою. Опоненти подають голові ради підписані ними відгуки. Підписи опонентів завіряються та засвідчуються печатками установ, у яких вони працюють. Строки виконання: упродовж місяця після прийняття документів до розгляду. У відгуку опонента має бути зазначено:

- ступінь актуальності обраної теми;
- ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації;

- їх новизна;
- повнота викладу в наукових публікаціях, що відповідають темі дисертації;
- відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності;
- рекомендація / не рекомендація щодо присудження ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань.

12.2. У тому разі, якщо відгук не подано вчасно або він не відповідає вимогам п'ятого абзацу п. 17 Порядку, голова ради може повернути його опонентові на доопрацювання або замінити опонента. У разі заміни опонента до МОН надсилається вмотивоване клопотання (за підписом ректора університету / проректора з наукової роботи) про внесення змін до складу ради (клопотання готують голова спецради та працівник, відповідальний за діяльність рад).

13. Призначення дати захисту. Розміщення дисертації, висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації та відгуків опонентів на вебсайті університету

13.1. Після надходження до ради відгуків опонентів члени ради в робочому порядку погоджують дату проведення захисту дисертації, що призначається не пізніше ніж у тритижневий строк з дня одержання головою ради відгуку від другого опонента, та готують проєкт рішення. У проєкті рішення разової спеціалізованої вченої ради зазначається:

1. Актуальність теми й отриманих результатів та їх зв'язок із планами наукових робіт університету.
2. Найбільш суттєві наукові результати, отримані особисто здобувачем, та їх новизна.
3. Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів.
4. Рівень теоретичної підготовки здобувача та рівень його обізнаності з результатами наукових досліджень інших учених (порівняно з результатами наукових досліджень здобувача).
5. Теоретичне та практичне значення результатів роботи.

6. Ступінь упровадження (використання) результатів роботи на момент її захисту (за наявності) або рекомендації щодо подальшого використання (упровадження) отриманих у роботі результатів.

7. Відповідність дисертації визначеній спеціальності з формулюванням наукового завдання, за виконання якого здобувач заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

13.2. Протягом трьох робочих днів після погодження дати проведення захисту дисертації наукову громадськість інформують про дату проведення захисту дисертації. Протягом трьох робочих днів після погодження дати проведення захисту дисертації голова ради інформує працівника з технічного забезпечення діяльності рад, який розміщує на вебсторінці університету в розділі, де розташовуються матеріали про діяльність рад, інформацію про призначення дати захисту дисертації. Працівник із технічного забезпечення діяльності рад не пізніше ніж за десять робочих днів до дати захисту дисертації розміщує в електронному вигляді на офіційному вебсайті університету в розділі, де розташовуються матеріали про діяльність рад, такі документи:

- примірник дисертації здобувача, який проходить атестацію, із забезпеченням відкритих форматів текстових даних;
- висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- відгуки опонентів;
- адреси, на які слід надсилати зауваження на дисертацію та звернення інших осіб.

13.3. Зазначені матеріали зберігаються у відкритому доступі на офіційному вебсайті університету протягом трьох місяців від дати набуття чинності наказу по університету про видачу здобувачеві диплома доктора філософії. Вимоги, передбачені першим абзацом п. 19 Постанови КМУ від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», не поширюються на дисертації, що містять

інформацію, яка кваліфікується як державна таємниця, або інформацію для службового користування. Працівник із технічного забезпечення діяльності рад зауваження та звернення інших осіб, що надійшли на електронну адресу університету, відразу передає голові ради та здобувачу. За бажанням здобувача рада зобов'язана проводити захист дисертації за наявності негативного відгуку одного з опонентів.

13.4. До бібліотеки університету здобувач наукового ступеня передає один друкований примірник дисертації. Строки виконання: не пізніше ніж за місяць до дати захисту дисертації.

13.5. Якщо негативні відгуки надійшли від двох опонентів, дисертація знімається з розгляду, а здобувачеві повертаються всі подані ним матеріали, крім його заяви та одного примірника дисертації. Про зняття дисертації з розгляду рада (голова ради) повідомляє МОН протягом трьох робочих днів.

14. Публічний захист дисертації

14.1. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні ради. Якщо один із членів ради не може взяти участь у засіданні ради, університет надсилає до МОН України клопотання (за підписом ректора / проректора з наукової роботи) про зміну складу ради (клопотання готують голова ради та працівник, відповідальний за діяльність рад). МОН України протягом місяця з дати надходження клопотання ухвалює рішення про зміну складу ради й видає відповідний наказ. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, у якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також за бажанням – присутні на засіданні. Під час захисту відповідно до законодавства рада забезпечує аудіофіксацію (запис фонограми) та відеофіксацію захисту. Строки виконання: запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання ради оприлюднюється на офіційному вебсайті університету не пізніше ніж наступного робочого дня від дати проведення засідання та зберігається на відповідному вебсайті не менше ніж три місяці з дати набуття чинності наказу по університету про видачу здобувачеві

диплома доктора філософії. У процесі засідання рада встановлює рівень здобуття теоретичних знань, набуття умінь, навичок та інших компетентностей здобувачем, що дало йому змогу одержати нові науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати проведених досліджень і виконати конкретне наукове завдання у відповідній галузі знань, а також встановлює рівень оволодіння здобувачем методологією наукової та педагогічної діяльності. Засідання ради вважається правомочним за участі в ньому та під час голосування повного складу ради. За потреби один з опонентів, який надав позитивний відгук, може взяти участь у засіданні ради з використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Голова та члени ради мають рівні права під час захисту дисертації здобувачем. Голова та члени ради забезпечують високий рівень вимогливості під час розгляду дисертації, проведення її захисту та ухвалення радою обґрунтованих рішень.

14.2. Процедура проведення захисту дисертації. Засідання ради проводить її голова державною мовою за такою процедурою:

- голова ради інформує її членів, згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради, про правомочність засідання;
- голова ради інформує її членів про погоджену зі здобувачем мову викладу основних положень дисертації та відповідей на запитання й доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам;
- здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на усні чи письмові запитання;
- здобувач відповідає на зауваження, що містяться у відгуках опонентів і зверненнях інших осіб, що надійшли до університету в письмовій формі чи електронною поштою;
- обговорюється дисертація здобувача (наукова дискусія) головою та членами ради (обов'язково) та присутніми на засіданні ради (за бажанням);

- обговорюється проєкт рішення ради щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії;

- проводиться таємне голосування щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії (якщо засідання ради проводиться з використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу або в разі участі в засіданні одного із опонентів з використанням засобів відеозв'язку, таємне голосування проводиться з використанням програмного забезпечення (засобу), що забезпечує анонімність та ідентифікацію учасників такого голосування. Програмне забезпечення (засіб) для проведення таємного голосування застосовується за рішенням ради). Заздалегідь підготовлені бюлетені (Форма 7) членам ради роздає під підпис голова ради. У разі участі в засіданні одного з опонентів з використанням засобів відеозв'язку його голос зараховується за результатами відкритого голосування;

- голова ради оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менше ніж чотири члени ради);

- голова ради оголошує рішення ради щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань та/або спеціальності.

14.3. Здобувач має право зняти дисертацію із захисту за письмовою заявою, поданою на засіданні ради до початку таємного голосування. У такому разі здобувачеві повертаються документи, які він подав до ради, крім заяви та одного примірника дисертації. Якщо рада встановила порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі рада ухвалює рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії. У разі ухвалення радою рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії всі виявлені радою протягом розгляду дисертації порушення та недоліки та висловлені під час її захисту зауваження, що стали підставою для ухвалення такого рішення, зазначаються в рішенні ради. Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія такого рішення та

повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку наукового керівника (керівників) або відповідного структурного підрозділу, висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та одного примірника дисертації. До МОН надсилаються разом із супровідним листом засвідчені в установленому порядку копії рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії та стенограма (розшифрована фонограма) засідання ради. Супровідний лист, копію рішення та стенограму готують голова ради та працівник, відповідальний за діяльність рад.

14.4. Дисертація, за результатами захисту якої рада ухвалила рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж за один рік від дня ухвалення такого рішення (крім випадків, передбачених абзацом третім п. 12 Порядку). Дисертації, що містять інформацію, яка вважається державною таємницею, або інформацію для службового користування, розглядаються з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації. Відповідальність за дотримання нормативних вимог щодо проведення захисту дисертації несе голова ради.

14.5. Оплата праці голови та членів ради та відшкодування витрат на відрядження опонентів здійснюються відповідно до законодавства, що регулює оплату праці голови та членів екзаменаційної комісії ЗВО та відшкодування витрат на відрядження членів екзаменаційної комісії, призначених з інших міст.

15. Підготовка атестаційних документів та надсилання атестаційної справи і дисертації до МОН України

15.1. Рада на основі заздалегідь підготовленого проєкту рішення, зауважень та відгуків, висловлених під час захисту дисертації, готує рішення про присудження ступеня доктора філософії (у двох примірниках). У рішенні ради зазначається:

1. Актуальність теми й отриманих результатів та їх зв'язок із планами наукових робіт університету.

2. Найбільш суттєві наукові результати, отримані особисто здобувачем, та їх новизна.

3. Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів.

4. Рівень теоретичної підготовки здобувача та рівень його обізнаності з результатами наукових досліджень інших учених (порівняно з результатами наукових досліджень здобувача).

5. Теоретичне та практичне (за наявності) значення результатів роботи.

6. Ступінь упровадження (використання) результатів роботи на момент її захисту (за наявності) або рекомендації щодо подальшого використання (упровадження) отриманих у роботі результатів.

7. Відповідність дисертації визначеній спеціальності та вимогам до дисертацій із формулюванням наукового завдання, за виконання якого здобувач заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії.

15.2. Рішення підписують голова ради, рецензенти та опоненти. Підписи голови ради та рецензентів завіряє відділ кадрів університету. Здобувач готує текст стенограми (ідентичний за змістом із фонограмою). Відповідальний за діяльність разових СВР університету надає методичні поради та допомогу в оформленні розшифрованої стенограми. Стенограма має бути ідентична з фонограмою. У стенограмі обов'язково фіксують доповідь здобувача; усі критичні зауваження, що містяться у відгуках на дисертацію, а також ті, що були висловлені під час дискусії щодо дисертації й відповіді здобувача на них; висновок ради щодо дисертації.

15.3. Атестаційна справа здобувача – справа, що формується з документів, пов'язаних з атестацією здобувача, згідно із встановленим переліком. Усі документи щодо розгляду дисертації та проведення її захисту в раді формують перший примірник атестаційної справи здобувача, який зберігається в університеті (забезпечує відповідальний за діяльність разових СВР) протягом десяти років від дати набрання чинності наказу

по університету про видачу диплома доктора філософії, а рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії та один примірник дисертації підлягають постійному зберіганню. Другий примірник атестаційної справи здобувача, що надсилається до МОН упродовж місяця від дня захисту дисертації, формується з таких документів, перелік яких є вичерпним:

1) супровідний лист на бланку закладу вищої освіти (наукової установи) (Форма 8);

2) копія першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, засвідчена головою ради;

3) рішення ради про присудження ступеня доктора філософії (Форма 9);

4) висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;

5) відгуки опонентів;

6) копія диплома магістра (спеціаліста), нотаріально засвідчена. У разі коли документ про вищу освіту видано іноземним закладом вищої освіти, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту, засвідчена в установленому порядку;

7) копія свідоцтва про зміну імені, прізвища (за потреби), нотаріально засвідчена;

8) копія академічної довідки про виконання здобувачем освітньо-наукової програми, засвідчена головою ради;

9) копії документа про передачу електронного примірника до Національного репозитарію академічних текстів або Державної наукової установи “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”;

10) анотація дисертації державною мовою з наведенням наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації;

11) копія реєстраційної картки присутності членів ради, засвідчена в установленому порядку;

12) стенограма (розшифрована фонограма) засідання ради, підписана головою ради та засвідчена печаткою університету;

13) копії згод рецензентів, голови ради та опонентів на введення їх до складу ради;

14) копії рішень Вченої ради університету про визначення структурного підрозділу для проведення фахового семінару, призначення рецензентів та створення разової спеціалізованої вченої ради;

15) опис документів атестаційної справи здобувача (Форма 10). Усі підписи завіряє відділ кадрів університету. Нумерація аркушів атестаційної справи має бути наскрізною (номер проставляється олівцем у правому верхньому куті кожної заповненої сторінки). Обкладинка атестаційної справи здобувача, супровідний лист, рішення ради про присудження ступеня доктора філософії та реєстраційна картка присутності членів ради оформлюються за формою, затвердженою МОН. За умови правильності оформлення всіх документів їх реєструють у канцелярії, проставляють вихідні номери й дати. Надіслати документи до МОН України потрібно не пізніше ніж за 30 днів після дати захисту дисертації. Відповідальність за це покладається на голову ради. Другий примірник атестаційної справи здобувача, оформлений із порушенням встановлених вимог, МОН до розгляду не приймає. Атестаційна справа здобувача, прийнята МОН до розгляду, не може бути знята з розгляду здобувачем чи відкликана радою, у якій здійснювався захист дисертації.

16. Експертиза атестаційної справи в МОН України

16.1. МОН України для здійснення контролю за дотриманням радою вимог нормативно-правових актів з питань атестації здобувача:

- розглядає документи атестаційної справи здобувача щодо дотримання радою процедури розгляду дисертації;

- проводить експертизу дисертації щодо актуальності обраної теми, обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій,

сформульованих у дисертації, їх новизни, повноти викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, відсутності (наявності) порушення академічної доброчесності.

16.2. До проведення експертизи дисертації МОН України може залучати:

- членів експертних рад МОН України з проведення експертизи дисертацій з відповідного наукового напрямку;
- працівників закладів вищої освіти (наукових установ) шляхом утворення групи експертів;
- окремих учених шляхом призначення їх експертами. Суб'єкт експертизи проводить експертизу дисертації, розміщеної в електронному варіанті на офіційному вебсайті закладу вищої освіти (наукової установи), готує висновок, подає його до МОН України. Цей висновок долучається до матеріалів атестаційної справи здобувача. У МОН України готується узагальнений висновок, який подається на розгляд атестаційної колегії МОН України.

17. Розгляд атестаційної справи на засіданні атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України

17.1. Атестаційна колегія МОН України розглядає узагальнений висновок та затверджує рішення ради про присудження ступеня доктора філософії. Наказ МОН України про затвердження рішення ради на підставі рішення атестаційної колегії МОН України розміщується на офіційному вебсайті МОН. Строки: термін розгляду МОН України дисертації та атестаційної справи здобувача не повинен перевищувати чотирьох місяців. Пропозиції та заяви фізичних і юридичних осіб щодо додаткової оцінки дисертації й атестаційної справи здобувача розглядаються МОН України до ухвалення рішення. За особливих обставин, які потребують більш тривалого терміну для проведення експертизи дисертації, про його подовження МОН України інформує університет.

18. Забезпечення принципів академічної доброчесності під час атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

18.1. Якщо в дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувач має спільні наукові публікації та документи про проведення дисертаційних досліджень, здобувач повинен відзначити такий факт у дисертації з обов'язковим зазначенням особистого внеску в такі публікації та документи. Здобувач засвідчує власним підписом на титульній сторінці дисертації, що подані до захисту наукові досягнення є його власним напрацюванням і всі запозичені ідеї, наукові результати, цитати супроводжуються належними посиланнями на їх авторів та джерела опублікування. Виявлення радою порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови здобувачеві в присудженні ступеня доктора філософії без права повторного захисту дисертації. Виявлення МОН України академічного плагіату в захищеній дисертації є підставою для позбавлення на два роки наукового керівника (керівників) права участі в підготовці здобувачів, позбавлення голови та членів ради на два роки права участі в атестації здобувачів.

19. Затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії та ухвалення рішення про видачу диплома доктора філософії

19.1. Вчена рада університету після набрання чинності наказу МОН України про затвердження рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії ухвалює рішення про видачу диплома доктора філософії, яке набуває чинності після підписання ректором відповідного наказу й оприлюднюється на офіційному вебсайті університету (Вченої ради університету та в розділі, що містить інформацію про діяльність рад).

19.2. Рішення ради, ухвалене за результатами захисту дисертації на засіданні, проведеному в іноземному закладі вищої освіти (науковій установі), затверджується відповідно до законодавства іноземної держави.

Рішення ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності від дати набрання чинності наказу по університету про видачу диплома доктора філософії. Проект наказу про видачу диплома готує відділ кадрів університету протягом двох тижнів із дня затвердження рішення про видачу диплома доктора філософії Вченою радою університету.

20. Видача диплома доктора філософії

20.1. Диплом доктора філософії видається здобувачеві в порядку, встановленому університетом. Здобувачеві, підготовка якого здійснювалася відповідно до угоди між вітчизняним та іноземним закладами вищої освіти (науковими установами) та якому присуджено ступінь доктора філософії, видається два дипломи доктора філософії відповідно до законодавства держав – сторін угоди. Відшкодування витрат на виготовлення бланків диплома доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства. У разі втрати, знищення або пошкодження диплома доктора філософії університет видає його дублікат з новим порядковим номером та інформацією відповідно до раніше виданого диплома за рахунок коштів особи, яка отримує дублікат.

20.2. Для видачі дублікату диплома до університету подаються такі документи:

- заява особи про видачу дублікату диплома доктора філософії (Форма 11);
- довідка органу внутрішніх справ про втрату диплома доктора філософії (у разі наявності);
- копія першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;
- копія втраченого, знищеного або пошкодженого диплома доктора філософії (у разі наявності). У разі зміни особою імені диплом на новий не обмінюється. Визнання здобутого в іноземному закладі вищої освіти ступеня доктора філософії та проведення процедури його визнання здійснюється відповідно до законодавства.

21. Скасування рішення ради

21.1. У разі виявлення порушення радою вимог Порядку МОН України скасовує рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

21.2. Наказ МОН України про скасування зазначеного рішення ради на підставі рішення атестаційної колегії МОН розміщується на офіційному вебсайті МОН. Виявлення МОН України академічного плагіату в захищеній дисертації є підставою для позбавлення на два роки наукового керівника права участі в підготовці здобувачів, позбавлення голови та членів ради на два роки права участі в атестації здобувачів (п. 36 Постанови). Здобувач має право ознайомитися з узагальненим висновком МОН України після ухвалення МОН України рішення про скасування рішення ради про присудження ступеня доктора філософії. Строки: копія такого висновку надається здобувачеві впродовж місяця на його прохання. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням радою процедури розгляду дисертації, така дисертація може бути подана здобувачем до захисту повторно. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням вимог до дисертації та наукових публікацій, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації, така дисертація може бути подана до захисту здобувачем повторно після її доопрацювання не раніше ніж за рік від дати ухвалення рішення про скасування такого рішення ради. Якщо рішення ради про присудження ступеня доктора філософії скасовано МОН України у зв'язку з порушенням академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлено основні наукові результати дисертації, така дисертація не може повторно подаватися до захисту.

22. Розгляд апеляцій

22.1. На рішення ради про відмову в присудженні ступеня доктора філософії здобувач може подати протягом двох місяців від дня захисту

дисертації апеляцію до університету або до МОН України. Розгляд апеляції в університеті здійснюється в порядку, встановленому університетом. У разі надходження апеляції університет, за розпорядженням ректора / проректора з наукової роботи створює апеляційну комісію із залученням фахівців за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Головою апеляційної комісії призначається зазвичай керівник проєктної групи з відповідної спеціальності. Апеляційна комісія готує висновок, який підписують усі її члени, й подає його на розгляд Вченій раді університету. Якщо апеляція не містить аргументів по суті виявлених недоліків, апеляційна комісія не створюється.

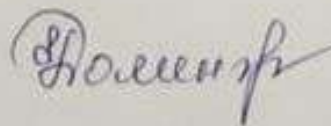
22.2. На рішення МОН України про скасування рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії здобувач може подати апеляцію до МОН України не пізніше ніж за два місяці від дня його ухвалення.

23. Прикінцеві положення

23.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету та затвердження наказом ректора.

23.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й затверджуються наказом ректора.

Виконавець

О.М. Долінна

Провідний юрисконсульт

О.А. Коноплянко